

עלון קיבוץ ניר דוד (תל עמל)

אוקטובר 2024 (חלק שני)

עלון מס. 5 בשנת 2024, מס. 2295 למניין עלוני הקיבוץ

שותפים לעלון: אורי קלס / אסתר שדמי / דרור סגל / הדר שרביט / נוי גינת / עידו גופר
עינת אזולאי / עמרם שורר

הספדים לגד פירני ז"ל: אורי כרמל / דרור סגל / עמיר פירני

הספדים לדודו ליבני: אילון סלוס / אשר ושרה לבני / דליה שמושקוביץ-קול / נעמה מעוז

הספדים לדני מאירי: לביא מאירי / נטשה משקביץ

הספדים לשמואל פרמינגר: אסתר ובני פרג / יהודה גת / יהודית אייל / עמוס, יונתן ורובין

הספד לעמר ויינשטיין: איילה ויינשטיין

חוגגים יום הולדת עגול: חיה קורן / חן אריאלי / רותי סגל

עיצוב הלוגו החדש: עדי מידה

תמונות: ארכיון ניר דוד / עידו גופר / פרטיים

ציור מנדלה: יעל ברקוביץ

הבאת העלון לדפוס: כרמית נגלר

תודה מיוחדת ליהודית אייל על חומרי הארכיון ועל ההגהה

עורכת: סמדר יחיאלי

אוקטובר 2024

עלון פנימי, כל הזכויות שמורות

מה בעלון

זהו חלקו השני של עלון אוקטובר.

בחודש זה נפטרו ארבעה חברים ומוקדש לכל אחד מהם מקום לפרידה.
אביא בהמשך דברי ההספד והפרידה, את מה שכתבה איילה לאביה, עמר ויינשטיין שנהרג
במטע המשפחה במטולה. משפחת ויינשטיין, המפונה מקיבוץ דפנה, מתגוררת אצלנו מתחילת
המלחמה.

בשם קהילת ניר דוד, אני מבקשת למסור השתתפות בצער המשפחות שאיבדו את היקרים להם.

עוד בעלון מחיי הקהילה בהווה ובעבר, בחינוך ובשדות.
תודות, ברכות ולידות.

גלגל החיים ממשיך בתנועתו.

קריאה נעימה, סמדר יחיאלי

מנדלה של יעל ברקוביץ

גד פירני, נולד במילאנו ב-5.1.1936

נפטר בקיבוץ ניר דוד ב-1.10.2024

הספיד עמיר, בנו הבכור

אבא גד. אבינו, בעל לאמא ליאה, סב וסבא רבה
לנכדות/ים ולנינות/ים

תמו אבא 89 שנות חייו. אדוותם תימשך איתנו לעד.

הגענו מיד לסבתא לקיבוץ ואנחנו מתכנסים בביתכם.

כל כך מוזר אבא, לא לראותך כאן. חלל גדול נמצא

באוויר. נוכחותך חסרה כל כך בכל פינה בביתכם.

בפינת המחשב, במטבח, על כורסת המסז'.

כך בכל פריט וכל יצירה על הקירות ועל המדפים.

רובם מעשי ידיך. ויצירותיה של אמא ליאה.

נפרדת מאתנו אבא, בצורה כל כך מכובדת, מכינה, סוגרת פינות ובכתיבת משפטי פרידה לכולנו.

הספקת לשמוע מאתנו עד כמה אנחנו מודים לך על כל עשייתך למעננו ועד כמה אהבנו אותך.

לא אאריך בסיפור חייו. את זה אבא נכתוב בהזדמנות אחרת.

אקצר בכך שנולדת במילאנו בשנת 1936. גאווה גדולה להוריו שציפו לך זמן רב. כבר בגיל צעיר, במלחמת

העולם השנייה, נאלצת לברוח ולהתחבא מאימת הכיבוש הנאצי. הניסיון לחצות את הגבול לשווייץ לא הצליח

והוחזרתם לאיטליה.

באיטליה התחבאתם ביוזמה וקשרים של אביו, סבא בנימין אוג'ניו, שהיה מנהל החשבונות של אלפא רומיאו.

סבא שבערוב ימיו חי בניר דוד. סבא אוג'ניו, אביו, נאלץ לעזוב את עבודתו באלפא רומיאו עם עליית

הפשיזם. אחר כך כשביקשו שיחזור לעבודתו סירב. הוא היה איש עקרונות.

אז היינו נוהגים להתבדח שאנחנו כמשפחה נשארנו, אפילו ללא הגה אחד של אלפא רומיאו.

את שנות הלימוד הראשונות שלך הפסדת בשל המלחמה, אבל השלמת אותם בזכות חוכמתך ויכולותיך

הגבוהות. היית חכם מאוד. זאת ידענו תמיד.

גד וליאה לפני העלייה לארץ

עם העלייה שלך ושל אמא לישראל בשנת 1958 בחרתם בקיבוץ ניר דוד על פני קיבוץ ברעם. התאהבתם בנחל המהמם לצידו כולנו חיינו.

העברת לנו, לבנים, ולצאצאיכם חינוך לצניעות, ערכי יושרה, סובלנות ואת תמצית התרבות האיטלקית בבישולים, שירים ושפה. לעיתים נדירות מאוד גם בקללות. אבא, היית בשלן אלוף... אם בצעירותך הייתה מתקיימת תחרות המאסטר שף בטוח שהיית זוכה בדרוג גבוה מאוד.

היית אבא הנדימן לכל נושא ותחום. מבנייה, ריצוף, עבודות גבס, חשמל ומים. היית אוטודידקט שתמיד המשיך להתמקצע בכל רזי הטכנולוגיה והמחשוב. ביתכם נראה תמיד צעיר ורענן בזכות כך. ותמיד היית צעיר באופיך. צעיר ושובב בהתנהגותך ללא הקבלה לגילך הביולוגי. היית תמיד עם הומור מיוחד. גם היתה בך ציניות לאנושות ולאנשים ככלל, אבל עם הרבה חמלה ורגישות הלב.

עם הגיעך לעולם של נכדותיכן ונכדיכם התרככת באופיך המחוספס. אהבת אותן ואותם והן/ם גרמו לך ולאמא לאושר רב. תמיד אהבנו לבוא להתארח ולבקר אותכם בביתכם בקיבוץ. ליהנות מחמימות הבית, מארוחה טובה ומנשימה של מחוזות ילדותנו.

אבא, עד ימך האחרונים היית צלול וער לחלוטין, עירני ודעתן. רצית ללכת מעולמנו כי סבלך היה כבר בלתי נסבל. ואנחנו יודעים עד כמה.

אבא, ישנם גיבורים של קרב, ישנם גיבורי חיים. אתה היית גיבור של לחימה בסבל המחלה. ב-7 השנים האחרונות עברת סדרת ניתוחים קשה מאוד: שחזורי לסת, ניתוחי וושט ועשרות ומאות טיפולים כימיים וביולוגים קשים מנשוא. לעיתים מדי שבוע בשבוע. סבלת בחריקת שיניים. והמשכת לחיות, רצית לחיות. ואנחנו רצינו שתחיה עוד אתנו. עד ימך האחרונים המשכת לנהוג, לבשל, ליצור בעץ, בפסיפס, ולהרכיב פאזלים.

עד גיל 85 ואולי יותר המשכת לעלות על גג הבניין לתקן רעפים ונזקים אחרים. נאלצתי לבקש מידידי, דרור, שידווח לי על כל מעשה שכזה. ראינו בו סיכון מיותר.

לפני חודשיים עדיין שכבת על האדמה או המדרכה בכדי לתקן ביוב בביתכם. אז ברור שממש כעסנו עליך כשהתלוננת שכואב לך בצלעות. כזה היית, אבא.

אבא, אבינו, היית בעל לאמא ליאה, זוגיות שהתקיימה כ- 70 שנים. בשוכבך ביומיים האחרונים לחייך ברמב"ם, כשהראיתי לאמא שהכובע שלה נפל מהכיסא לידך, סימנת לי, בהומור שלך, שצריך לגזור אותו. כך כדי לצחוק עוד קצת.

זכיתי ל- 65 שנים להיות בן שלך. וזה לא מובן מאליו. כמה מבני דורי זוכרים את יום ההולדת של אביהם בן ה- 28? אז אני זכיתי לכך וזוכר את אותם ימים.

מעטים יודעים שבעבודת השורשים שעשינו לאחרונה הגענו לשורשים של מעל ל- 1,000 שנים. 500 מאז גירוש ספרד של משפחת קוריאלי, משפחתה של אימך, ועוד 500 שנים קודם לכן. שורשינו המשפחתיים מגיעים עד לרש"י וחכמי הדור האחרים.

והיום אתה נאסף לשושלת מכובדת וענפה בשושלת היהודית ובכלל.

אבא נשמור ככל יכולתנו על אמא כפי שביקשת מאתנו. הקמתם שבט גדול שמתכנס לפחות פעמיים בשנה יחדיו. והרבה יותר בהרכבים שונים.

כולנו, הבנים ובנות הזוג שלנו, נכדותיך ונכדיך, נינותיך והנין החדש שנולד בדיוק לפני שבוע, שולחים חיבוקים ואהבה לך ולאמא.

נשתדל לא להיות עצובים מדי, כפי שביקשת מאיתנו.

אוהבים ונאהב אותך תמיד. בנך עמיר בשם כולנו.

תודה לדליה היקרה, ליעל [אחות מ"צבר"; טיפול פילאטטיבי], לנוהר ואושרית.

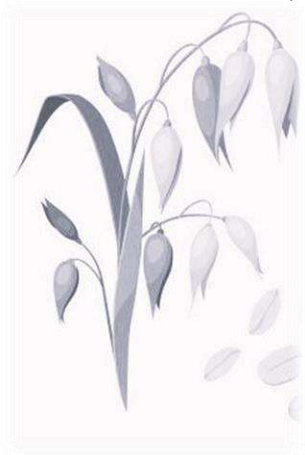
וסליחה אם שכחתי מישהו, על טיפולכם המסור

באבינו גד.

אורי כרמל מספיד את גד

גד בשבילי תמיד יהיה השכן המעניין. כבר בתור ילד צפיתי בו בהשתאות – השכן next door תמיד הקדים וניסה דברים חדשים, והיה לו שותף לשיגעון. אבא שלי היה לו חבר ומתחרה. אבל הם היו קצת שונים. גד לרוב היה זה שנדלק בחידוש מעניין ושניהם נסחפים, לומדים ומתחרים זה בזה. כשאבא שלי היה משפר ומתחיל להתחפר, גד כבר היה ממשיך לדבר הבא. עוד בתקופת מלחמות הסטריאו, אז, בשנות ה"מי זוכר?" גד קנה ובנה כל פעם חלק חדש. כי אז הכול היה מורכב מחלקים: פטיפון וטייפ סלילים, מגבר ורמקולים. אבל בייחוד זכור לי שלב הטיסנים שהיו מתרסקים די מהר או נעלמים על איזה גג. קצת כמו בקרב ג'ודו, בונים ובונים ומתאמנים. כולם מתאספים ומתרגשים ולפני שמבינים מה קורה, זה נגמר. כשפרצו לחיינו המחשבים, גד היה מחפש תמיד חידושים. נפתח לו צוהר לעולמות נסתרים. היה מבלה מול המסך את כל שעות הלילה המבוזבזות. תמיד צחקנו שהיה משלים בנמנומים בישיבות ועל הכבישים. כשהגעתי לנירעותק גד היה שם דבר, המשווק שכולם אוהבים. עם החוש הטכני שלו והאהבה לאנשים הפך להיות המשווק שפותר בעיות. הוא הבין את השילוש: המוצר, המכונה והמפעיל. והייתה לו היכולת לזהות מי מהם לא עובד טוב ביחד. לאחר שהבין, היה צריך ליישב את המחלוקת. וזאת בדרך הייחודית של גד, עם בדיחה או הבטחה, במין קסם כזה היה מפיג את הכעסים. ביחד עם גדי בן דוד, האיטלקי והצרפתי, היו משלימים אחד את השני. היתה להם מן הילה אירופאית, שפה משלהם. בנסיעה לתערוכות גד היה פורח. השילוב של מוצרים חדשים, פגישה עם לקוחות ואירופה. תמיד הרגשתי שהיה בו געגוע, געגוע פנימי לאירופה, געגוע לילדות. כשנכנסתי לתפקיד המנהל פניתי אל גד ואמרתי לו: "אם אתה רוצה לצאת לפנסיה תודיע לי שנתיים מראש, כי למצוא לך מחליף ייקח הרבה זמן." וגד כמו גד אמר: "כשאני אדע, אתה תדע"

אהבתי בגד את הרצון לאתגר את הגבול. תמיד חיפש איך אפשר להזיז את הקיר. גם בביתו אהב לבנות ולהרחיב. עוד חדר ועוד מרתף, כל מרפסת הופכת לחדר או מטבח ולאחר מכן עוד דֶק ופרגולה, תמיד בונה ומשפר.

גד עשה לו חלון קטן במטבח, חלון שמשקיף למרפסת של אמא שלי. ואני תמיד נהגתי להציץ ולראות אותו מבשל, כי בישול היה האהבה של גד, וכמו כל איטלקי טוב לרוב זה היה פסטה.

אז בשבילי גד תמיד יישאר השכן המעניין והיחידים ששמחים עכשיו הם אבא שלי וליאו ששוב יהיה להם מי שיכין להם קפה כל יום. בדיוק כמו שהם אוהבים.

לזיכרו של גד – כתב דרור סגל

[פורסם בפייסבוק]

גד, אני מתקשה להאמין שנפרדים ממך לעולמים. עוד יותר קשה, כשאני מסתכל מהחלון ורואה את הרכב שלך חונה כתמול שלשום, אחד הסמלים שאפיינו את יכולתך לחיות היטב עד יומך האחרון. למעשה, אני מכיר אותך כל חיי – מגיל אפס – בישיבה על הסיר עם עמיר בבית הילדים. ללא ספק עוד דמות מילדותנו המתרחקת שהלך מהעולם. אבא של חברי הטוב **עמיר**, של **ניב ויורם**, חבר גרעין של אמי, **תלמה**, שהגיע עימה לקיבוץ בשלהי שנות החמישים, ובעשור האחרון גם שכן. כל כך הרבה שנים מכירים, בעיקר דרך עמיר, עד שזוכר היטב אפילו את בית ההורים שלך, שם בלינו לא מעט כילדים.

למרות שחיית שנים ארוכות, עצוב מאוד להיפרד ממך, דווקא משום שהיית דוגמא ומופת לניצול החיים עד היום האחרון, תוך פעילות קוגניטיבית מדהימה, פעילות פיזית וערנות של אדם בן עשרים. לרוע המזל, חלית במחלה קשה ובאזור בגוף שקשה ביותר לטיפול. מרבית האנשים היו מרימים ידיים כבר מזמן, אבל אתה נלחמת ונלחמת שנים ארוכות, לא ויתרת למרות הניתוחים, האשפוזים הממושכים והסבל הרב, עליו שמעתי מעמיר ואף ראיתי במו עיניי.

למרות קשיי הדיבור וכבדות השמיעה, נשאת בעניינים והמשכת ממש כמו איש צעיר. קשה להאמין שלא מזמן עוד עשיתם טיול חוצה איטליה, אתה כנהג יחיד.

לא פעם שמעתי רעשים שונים, הצצתי מחלון ביתי וראיתי את השכן ה"קשיש החולה", מטפס על סולם ועולה לגג או חופר בגינה, ביום שרב, כנער צעיר. היית פעיל גם במחשב, במטבח ואפילו על אופני רכיבה. זכית לאחרונה לשמוע על הולדת נין נוסף וחיית את החיים ממש עד הסוף. למעשה המחלה לא ניצחה אותך, אתה בחרת להיפרד ממנה, ומהעולם, בהכרה ובצלילות מלאה.

זאת הנחמה של כל הקרובים אליך, שחיית חיים ארוכים ומלאים ושלטת בהם עד הסוף ובעיקר הפסקת את הסבל הנורא שלך. משתתפים בצערם של **עמיר**, **ליאה**, **ניב ויורם** וכל המשפחה הענפה. שלא תדעו עוד צער.

דודו לבני, נולד בתל עמל ב-18.09.1951

נפטר בקיבוץ ניר דוד ב-2.10.2024

אשר ושרה מספידים

דודו אהובינו איש אשכולות, איש התרבות המיתולוגי, שפוקד כל הצגה, בכל תיאטרון שהוא, בכל ביי"ס למשחק. כל אופרה חדשה שעלתה על הבמה, כל מופע מחול ... אתה היית שם, והבאת אלינו ביקורות, רשמים, התפעלות וגם המלצות: מה כדאי לראות ולא לפספס. חרשת את הכבישים בכל הארץ, רק לא להפסיד שום מופע.

בהמשך לכל אלה, היית פריק של התרבות בקיבוץ, לא היה חג, אירוע תרבותי כלשהו שלא היית מעורב בו, או מאחורי הקלעים, או על הבמה בהנחיה או משחק.

היית אגרון ואספן כפייתי: כל פיסת נייר שהגיעה לידיך, פרוספקטים ותכניות של הצגות ומופעים, כרטיסי טלקארד, בולים וסיפורים ששמעת, מההיסטוריה של תל עמל וותיקיה.

אחרי כל טיול בחו"ל, הכנת אלבום מפורט של צילומים וחומר כתוב על המקומות בהם ביקרת.

היית Storyteller, תמיד היו לך סיפורים ורעיונות בלי סוף. כל כך אהבת לספר מסיפורי המקום. הערצת את ערן להב וסיפוריו מילדותו שלו ושל הקיבוץ ובלעת אותם מבלי לאבד מילה. בזיכרון הפנומנלי שלך זכרת כל סיפור ואהבת לספרו. כל מפגש איתך היה מלא בסיפורים – בור סוד שאינו מאבד אף טיפה ...

לא נשמע יותר את שריקתך החזקה והתמידית על המדרכות, שהייתה סימן ההיכר שלך, כאילו הכרזת: "אני בדרך, אני מגיע". גם כשעבדת בכלבו, שמענו אותה בכל שעה שהזדמנו לשם.

ביום שעברנו לניר דוד מכרם שלום, באת עם המשאית הגדולה, לעזור להעמיס ולהיפרד מהמקום שהיה ביתנו כעשרים שנה. ליווית אותנו בכל מהלך הקליטה בניר דוד (תל עמל) שלא היה קשה במיוחד, והכרת לנו את מנהגי החיים פה ואת מרבית החברים. כל כך אהבת והיית גאה בתל עמל, כך אהבת לקרוא לו, בשמו המיתולוגי והראשוני, כמעט לא שמעתי אותך אומר ניר דוד.

ביום שנודע על מחלתך, אמרת לנו שאתה "ריאליסט אופטימי": המשכת בחיים המלאים שלך עם כל האנרגיות והמרץ, המשכת להתרוצץ אחרי אירועי תרבות, ללכת סביב הקיבוץ עם אסנת חברתך הטובה, שיפרת תזונה, וניסית גם טיפולים אלטרנטיביים בהתמדה והקפדה האופייניים לך.

גם הקשר עם כרמל האהובה שלך, התהדק והתקרב עוד יותר, וביליתם זמן איכות של אבא ובת ביחד למרות המרחק.

כל כך הרבה סיפורים נשארו לי לספר עליך, אך אעצור כאן. לא אהבת הספדים ארוכים ... נוח באדמת תל-עמל האהובה, על יד רותי שלך. נשמור על כרמל האהובה שלכם.

נעמה מעוז (פק), מקבוצת "רקפת", כותבת לך

דודו

אי שם בתחילת שנות החמישים התגבשנו לקבוצה. לטענת יעל נאמן היינו העתיד (ספרה של יעל נאמן "היינו העתיד" סיפר על ילדות בקיבוץ בשנים המחמירות). אולי.

בעיקר ילדי "השלמה", ומיעוט של ילדי "מייסדים". לא היה שום הבדל. היינו פשוט קבוצה של אנשים קטנים ונורא רציניים. אבל זה היה כך רק עד שהצטרפת אלינו.

לא זוכרת חבלי קליטה. לא יודעת אם היו. הגעת אלינו ומיד התקבצנו סביבך וסביב הצחוקים שלך. ידעת להצחיק וזה הצהיל את ימינו בכיתה ומחוצה לה. לימדת אותנו משהו, שאולי למדת כבר בשחר ילדותך: לצחוק גם כשכואב. לצחוק על, ולצחוק עם, ובעיקר לצחוק בחברותא.

לא היה שם של שחקן קולנוע, או של סרט, שלא ידעת כל שיש לדעת אודותם. אתה ועקיבא – הבמה והמצלמה. נדיר שילדים יודעים כל כך מוקדם את מה שיגשימו בבגרותם.

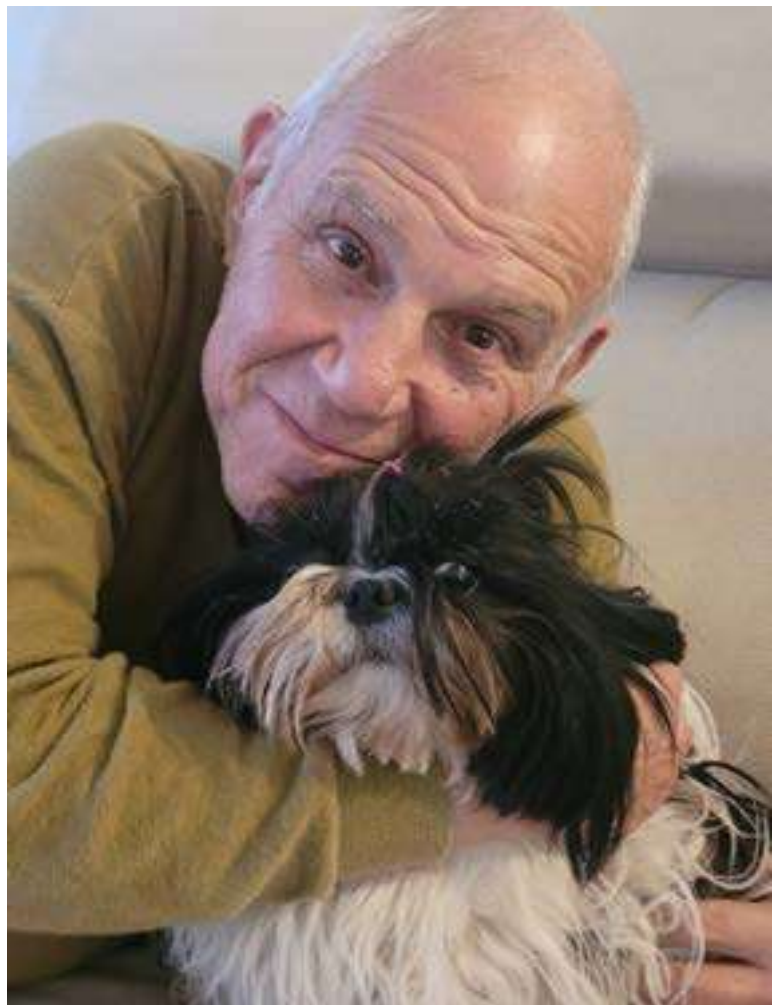
חוץ מהצחוק והבמה היית ה'לחשן האולטימטיבי', זה שמיטיב לזכור הכול. ממה שעשה פלוני בעבר הרחוק, בקבוצה, במשק או בעולם, ועד פרטי פרטים של אירועים הרואיים או יומיומיים ואף כאלו שיפה להם השתיקה.

כשבגרנו שמחתי להגיע לביקורים אצל אסנת, גם כדי לפגוש בך. כדי שתקליל קצת את הדרך. כדי שניזכר בצחוקים של פעם.

כרמל נולדה לך כחודש אחרי שנולד דניאל שלנו. מאוחר יותר, הייתי יחד אתך ועם רותי כחולת העין, והעזר שכנגד שלך (ז"ל), בביקור של "השישייה" אצל דבורה גרליק (ארזי) ז"ל בארה"ב. טיול שלא יישכח.

שנים אחר כך הכנו יחד עם אסנת את ה"מסע בעקבותיו של דני ברקוביץ" וגם שם, על אף מפגשים וראיונות בהם דמענו ביחד, הצלחת לחלץ את החוויה הזו מציפורני האבל, אל עבר מחוזות הזיכרון החי והבועט.

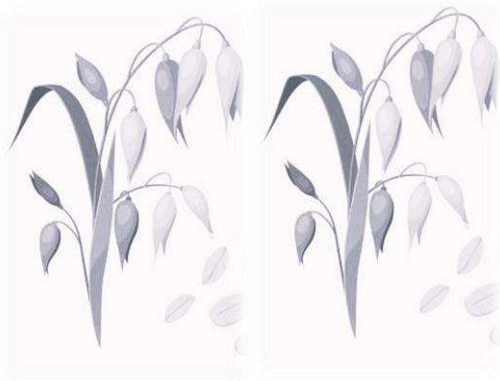
עם לולי של כרמל ועידו

ולבסוף גילוי נאות: "גנבתי" ממך סיפור שסיפרת לי בעיניים בורקות (כמו תמיד) ובחיוך נוסטלגי. את הסיפור על **יהושע לוריא** והכינור, אימצתי כאילו הייתי אני זו שחווה שוב את השקט שהשתרר בכיתה כשהוא הוציא את הכינור וניגן עליו.

כשהיית חולה דיברנו מעט, אבל דיברנו. ביקשתי לדעת על הטיפולים, אבל בעיקר על איך אתה מרגיש. לא צחקת, אבל פטרת אותי כמעט בפליאה: "אני מרגיש טוב, לא יודע מה רוצים ממני".

ידעתי שאתה יודע, אבל גם הפעם, כמו תמיד, זה הסיפור שהסכמת לספר לעצמך ולעולם.

הספדה של דליה שמושקוביץ קול

דודו אהוב!

מאז אתמול בבוקר, ערב ראש השנה, בחרת להיפרד מאתנו: אוהבך, משפחתך וחברים רבים שהיו לך כמשפחה בקיבוץ, אני לא מפסיקה לדמוע ולחשוב עליך.

קשה להיפרד מחבר ושכן יקר של כ- 45 שנה.

הקשר הקרוב התחיל כשהבאת את **רותי** אהובתך לקיבוץ. אתה היית תמיד האיש הפתוח החברותי והקל להתחבר. תמיד מלא סיפורים כי אותם ידעת לספר הכי טוב מכולם. מתעניין, סקרן, זוכר כל אירוע ומלך הסיפורים ההיסטוריים.

הקשר שלנו ליווה אותי תקופות ארוכות בחיים. איתך לאורך כל השנים אפשר היה לעשות כיף ושטויות בלי סוף. במיוחד כשהיינו צעירים. כמו לנסוע לתל אביב להצגה ולקנח בתל ברוך ולראות את הפרצות בחולות תל אביב, או להודיע בארבע אחה"צ "אנחנו הולכים להצגה של עלובי החיים" כשאין כרטיסים ארבעה חודשים קדימה. אבל לך יש את השיטות משלך ואתה מבטיח לי שנשב בשורה שניה באמצע על הכרטיסים של הזוג שלא מצא בייבי סיטר, ולהפתעתי הגדולה אתה צודק ואנחנו חוגגים על הצגה נפלאה. רק איתך אפשר פתאום כשאין כרטיסים לסרט להציע לי **ולענבל זמיר** לבוא להריח חו"ל, כלומר לנסוע לנתב"ג, להושיב את ענבל על עגלת מזוודות ולצחוק בלי הפסקה.

כשעברנו לבית הקבע שלנו נעשינו שכנים צמודים ועברנו יחד הרבה דברים שמחים ועצובים. נפרדנו מרותי אהובתך אותה סעדת במסירות אין קץ והיית מוכן להוריד בשבילה את הירח.

עם השנים מצאת לך אופקים חדשים שמילאו את יומך ויומנך הצמוד אליך בעומס גדול: מריצות לסרטים והצגות ועד להיותך מדריך ומספר סיפורים של ההיסטוריה המקומית.

ואהבה גדולה ואין סופית **לכרמל** ילדתך האהובה ומשוש חיך. שתמיד אתה עוצר אצלה במרכז והיא **ועידו** אהובה שהצטרף בשנים האחרונות למשפחה, היה לך כמו הילד הנוסף שתמיד רצית.

דודו היקר, קשה להאמין שאתה כבר לא איתנו. קיבוץ ניר דוד יהיה קיבוץ פחות שמח ומחייך בלעדיך. **לאמנון, לנועם ולי** תחסר כשכן נפלא וחבר טוב שאפשר לדבר אתו על הכול.

לכרמל שלנו, לעידו, אשר, זיוה ושרה וכל המשפחה האוהבת – משתתפת בצערכם ובוכה יחד איתכם על האובדן של יקירכם.

הספדו של אילון סלוס

דודו היקר,

נזכור אותך תמיד עם החיוך האופטימי, השריקה הנצחית, הלב הרחב והידע שלא נגמר.

תודה על הזכות הגדולה שנפלה בחלקי ללמוד ממך ולחוות איתך.

דרכינו הצטלבו כשהאהבות המשותפות של שנינו לקולנוע, לנוסטלגיה, לתרבות ולקיבוץ נשזרו להם יחדיו בערב שיצרנו ביחד: "הומור ונוסטלגיה קיבוצית בקולנוע הישראלי", אתו רצנו יחד בעשרות קיבוצים ובהצלחה גדולה.

בכל קיבוץ אליו הגענו, מהצפון ועד הדרום, מייד התחברת לאנשים, העלית על פניהם חיוך גדול וגם תובנה או שתיים על החיים, והכל ביד אומן, בקול אופטימי וברוח נוסטלגית.

היינו יחד בדרכים, בשעות רבות של שיחות, בהן נחשפתי לידע העצום שלך בכל תחום, הזווית המעניינת שלך שתמיד פותחת את הראש והמחשבה והכל מתובל בחוש הומור ובאנקדוטות רבות. בכל סיום הופעה ניגשו אלייך אנשים מכל הגילאים, שיבחו אותך על היצירתיות, הידע, העניין, והוסיפו נדבך משלהם, אותו ידעת לשזור ביד אומן בהופעות הבאות.

עם חן שלם על "הסט" של הסרט "בדרך לתל אביב" (2008)

ממש לפני הקורונה נסענו יחד, אתה עם **אשר** אחיך ואני עם ילדיי **תומר ורותם** לטיול קסום במסגרת "דורות בגלבוע" לקוסטה ריקה, ושם שימשת לנו אבא ואמא במלוא מובן המילה, דאגת לכל דבר ועניין לצד הצחוקים עם הילדים והם העריצו אותך ונהנו בכל רגע מחברתך. היית הלב הפועם של הקבוצה והצלחת לגבש אותה ולהפוך את הטיול והחברותא למשמעותיים עבור כולם. גם למפגשים אחרי הטיול דאגת.

היתה לך יכולת מופלאה להתחבר לכל אדם בכל גיל ומכל סוג: מבוגרים וילדים ולתת להם את התחושה הלא מובנת מאליה שאתה שם בשבילם.

כרכז תרבות ועבודה בחינוך החברתי קהילתי נתקלתי באדם מלא נתינה שתמיד נכון לעזור ולהירתם לכל פעילות ומשימה, לסייע בכל דבר והכול באהבה ומכל הלב. "איפה ישנם עוד אנשים כמו האיש ההוא?"

דודו היקר, נכנסת ללב של כולנו ושל עוד רבים וטובים ולכל אחד יש את הדודו שלו. נזכור אותך חייכן, אופטימי ומלא נתינה.

כרמל, אשר, זיווה וכל משפחת לבני היקרה – שולחים לכם חיבוק ומחזקים אתכם ברגעים הקשים. תתנחמו שזכיתם באבא, באח ובאדם משכמו ומעלה.

דני מאירי, נולד בתל אביב ב-15.9.1941

נפטר בקיבוץ ניר דוד ב-20.10.2024

לביא מאירי מספיד את דני מאירי

לא ג'אבר – אבל גיבור על, כזה היית דני.

החיים הציבו בפניך מכשולים ואתגרים שאיש מאיתנו לא בנוי להתמודד איתם. אתה עמדת בהם בגבורה והתמודדת עם כולם, ללא טענות, ללא קיטורים, בשפתיים נשוכות ובנחישות ומסירות אין קץ.

גם ילדותך כבן יחיד חולה אסטמה בתל אביב הקטנה של הימים ההם לא היתה קלה. מאוחר יותר, כשהגעת בכיתה י"א לקיבוץ, היית צריך להתמודד עם הקיבוצניקים החסונים, הגדולים והשזופים, בחברה שאינה פותחת בקלות את ליבה לילדי חוץ. התמודדת והשתלבת.

מאוחר יותר אחרי שהשתחררת מהצבא, היית חקלאי – פרדסן ומנהל הפרדס, גזבר הקיבוץ וחבר שותף פעיל ומוביל בוועדות מרכזיות וצוותים של הקיבוץ.

לא היינו חברים קרובים כיאה לבני דודים. כשהגעת לקיבוץ עוד הייתי זאטוט בכיתה ג' או ד' שכל מה שיש לו בראש זה כדורגל. אותך עניינו דברים אחרים; לימודים, נגינה על חליל והשתלבות בשכבת הגיל אליה היית שייך. בהעדרם של הוריקן מהקיבוץ, שימש בית הוריי כביתנו המשותף. כנראה שהפרשי הגילאים בינינו ותחומי העניין של אז לא אפשרו קירבת אחים.

היית איש חכם בעל דעות מוצקות בכל נושא, ציני במידה, בעל חוש הומור במידה וחוש צדק מפותח שלא נשאר כלוא בד' אמותיו. לחמת על דעותיך, כל זה מתאים לחברות עם מי שהתפתחתי להיות אני, החמצנו אותה, החמצתי אותה. זאת בעיקר אשמתי, סליחה! מפעל חיך היה ניהול והפקת תערוכות החקלאות אגריטך. עשית זאת בהצלחה רבה לאורך שנים רבות ותערוכות רבות.

בנית עם חנה את ביתך בקיבוץ – היית קיבוצניק בכל רמ"ח איבריך. התמודדתם יחד, חנה ואתה, בגבורה ובאומץ עם האתגרים שהציב בפניכם התא המשפחתי שבניתם, רק יחידי סגולה יכולים לעמוד באתגרים כאלה.

כל מי שצפה וצופה בקומיקס של גיבורי העל למיניהם – חוזה שם בגיבורים הבנויים לתלפיות, כל תו מצויר בפנים, בידיים, ברגליים או בחזה, מבליט שריר כזה או אחר. את שרירי הנפש, השרירים החשובים באמת בחיים, לא ניתן לצייר. גופך דני היה שרירי, שרירי הנפש שלך היו אדירים ומשורגים.

גיבור על – לא ג'אבר.

יהי זכרך ברוך לעד

נטשה, בתם המאומצת של דני וחנה

דני יקר

הכרנו ב-1998. הכרנו כשהייתי חיילת בודדה בקיבוץ וזכיתי לקבל עטיפה של משפחת מאירי. מה זה עטיפה של מאירי? זה תו תקן ליחס אנושי בעל הסטנדרט הכי גבוה שיש – זה חיבוק ונתינה ללא תנאי. לא משנה מה קרה בחיי – דני נשאר בקשר ונתן כתף. היום כשהמצב במדינה כל כך קשה מכל הבחינות – אני מבינה עוד יותר כמה דני היה איש שעליו אומרים "מלח הארץ".

היום דני, אני אומרת בביטחון מלא, אתה מודל לחיקוי עבורי וברור לי שיש לך חלק גדול בעיצוב האישיות שלי.

זה מה שאמרתי לך ביום הולדת 80, לפני 3 שנים:

דני היקר והאהוב, עבורי תמיד היית מוכן לכל משימה: בין אם מדובר בלגייס חברי כנסת להצלת חייה של אמי, או לארגן שידת אחסון שהייתי זקוקה לה בדחיפות, או ללוות אותי בנהיגה כל הדרך ממבשרת ציון לניר דוד ובחזרה כי אני פשוט מפחדת.

תודה לך דני שמילאת חלק כה משמעותי בחיי ובחיי המשפחה שלי.

דני עם אווה, בתה הבכורה של נטשה

שמואל פרמינגר, נולד בתל עמל ב-10.10.46

נפטר בקיבוץ ניר דוד ב-21.10.2024

הספד לשמוליק פרמינגר – בני ואסתר פרג

שמואל/שמוליק נולד באוקטובר 1946 כבן שני לאממה ואיזק.

את המרחב המשפחתי חלק עם אח גדול, בני ואח צעיר, שאול. הוא עבר ילדות קיבוצית רגילה בחינוך המשותף. פעוטונים, גן ובית ספר יסודי. בכיתה ז' עד י"ב יצא למוסד החינוכי בבית אלפא שהיה יציאה למרחב פתוח וגדול עם נערים מקיבוצים שכנים. הוא היה ילד ונער מקובל ונוח לסובבים אותו ותלמיד מעורב ומשקיע בלימודים.

בבגרותו למד בבית ספר להנדסאים במדרשת רופין, הנדסת מכונות כולל הגשת עבודת גמר. עם סיום לימודיו המקצועיים היה למנהל ייצור במפעל מתכת למכונות גינון שהיה אז המפעל המרכזי בקיבוץ.

במקביל הקים שמוליק משפחה עם דיאנה שהגיעה לקיבוץ מאנגליה. נולדו להם שני בנים ובת. שמוליק היה אבא מסור ומחובר מאוד לילדים. הוא בנה עבורם צעצועים שווים ושימושיים כמו תלת-אופן צהוב ועגלה לצעדים ראשונים. לשמוליק היו ידי זהב והוא היטיב לבנות ולסדר דברים רבים בבית.

אחרי מספר שנים של חיים משותפים בקיבוץ, החליטה דיאנה לחזור לאנגליה. היא נסעה עם הבנים והבת ברחם. שמוליק נסע בעקבותיה ושהה באנגליה פרק זמן, שם הם החליטו להיפרד. שמוליק חזר לארץ והקשר עם הבנים נשמר בקפדנות. הילדים הגיעו פעמיים בשנה לחופשות ארוכות, בפסח ובחופשת הקיץ. בהתחלה רק **עמוס ויונתן** ובהמשך גם **רובין**. שמוליק היה נוסע כל שנה בדצמבר לבקר את הילדים באנגליה. בבגרותם שהו שלושתם פרקי זמן בקיבוץ, למדו עברית באולפן ועבדו בקיבוץ.

שלושת הילדים נישאו ובאו הנכדים. עמוס נישא לשרה ולהם שני בנים ובת. רובין נישאה לג'ייג'יי ולהם שני בנים. יונתן נישא לעינב, בת קיבוץ יראון ולהם בן אחד. יונתן ועינב חיו מספר שנים בתל אביב ובהמשך השתקעו בוויילס.

כאשר שמוליק חזר לארץ הוא עבד בחנות המפעל בתל אביב וכמו כן היה נהג ואחראי בטיחות בצי הרכבים בקיבוץ הארצי. בשלב מאוחר יותר למד את נושא הבטיחות והגהות והוסמך למלא תפקיד של ממונה בטיחות במקומות עבודה באזור. הוא השקיע בנושא את כל זמנו ומרצו.

את **יהודית איל** הוא פגש כאשר הגיעה לקיבוץ כמורה עם שלושה ילדים. המפגש ביניהם הפך לקשר לחיים. יהודית הפכה עבור שמוליק לבסיס ולעוגן.

הספד של יהודה גת, בן כיתה וחבר

שמוליק יקר,

שנים רבות מלווה אותך שם החיבה שמוליק. אנחנו מכירים כל כך טוב אחד את השני, זכינו בשמות חיבה שונים, אבל לך השם התאים כמו כפפה ליד.

כאשר אני חושב עליך, מיד אני רואה לנגד עיני את מצחך הגבוה.

ההורים שלנו היו אומרים – מצח גבוה יש לאדם חושב. ואתה אכן מתאים להגדרה זאת. עסקת בקריאה, בחשיבה, מגלה סקרנות ועניין במתרחש סביבך.

היית שכן שלנו לאורך שנים והקשר אתך היה בלתי אמצעי וממש על בסיס יומי. בפגישותינו הרבות על כוס קפה דיברנו על הקורה בקיבוץ, בארץ ובשנה האחרונה כמובן על המלחמה הנוראה.

אהבת לספר על העבודה שלך כאחראי על הבטיחות במספר קיבוצים, תפקיד שיש בו משמעות גדולה – להציל אנשים מפציעות ופגיעות. כמו כל תפקיד ועיסוק בחיך, פעלת ברצינות, ביסודיות ובשקדנות. הפכת ממש למומחה בתחום הבטיחות. כעסת לא פעם על חוסר האכפתיות שחלק מהציבור מגלה כלפי נושא הבטיחות אשר לך היה כה חשוב.

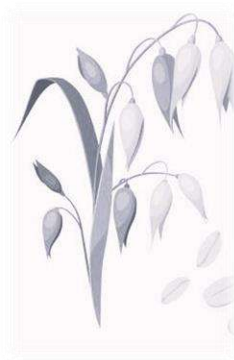
אני זוכר אותך בקבוצת אורן כתלמיד טוב, חזק במתמטיקה, עוזר לאלו מאתנו שהתקשו במקצוע זה. כילדים וכמוסדניקים לא השתתפת לרוב במעשי הקונדס ובהרפתקאות שלנו. היית ילד שקול, רציני, שלא מחפש צרות עם המבוגרים.

לא אשכח את הטיול שלנו, אתה, דיאנה, יעל ואני אל החמאם ליד שכם באחת משבתות אוקטובר 1973. כשחזרנו הביתה בשעות אחר הצהרים אמרו לנו: משוגעים, פרצה מלחמה!

רבות דיברת על הילדים והנכדים שלך באהבה ובגעגועים. למרות המרחק הפיזי הגדול היה לך קשר קרוב והדוק איתם. בילדותם וגם בבגרותם הם אהבו לבוא אליך לביקורים בקיבוץ וזכו לאבא ולסבא מסור ומפנק.

שמוליק, מה אומר? עזבת אותנו באופן פתאומי כל כך, בלתי צפוי. ייקח לנו זמן להבין שאתה כבר לא אתנו.

נוח בשלום על משכבך, חבר יקר

פרידה משמוליק פרמינגר – יהודית אייל

לפני 16 שנים טיילנו בעמק האומו שבדרום אתיופיה, ערש ראשית תרבות לפני סלילת כבישים, בטון ומלט. ארץ רחבה שטבע האדם לא החריב בה את הטבע. לנגד עינינו נגלתה תמונה מרהיבה של אלפי פרפרים בכחול. הפרפרים בכחול יצרו ענן של מחול. צילמתי וצילמתי בלי יכולת להינתק מהמראה. כשחזרנו, בשל תקלה טכנית, התמונות נמחקו אך נשארנו בעיני רוחנו. כך גם רשת הדיג של הזיכרונות, רשת קוהרנטית ומתאומת של אין ספור זיכרונות שזורים אלה באלה. השנה האחרונה היתה ועודנה קשה מנשוא, כעם וכיחידים. בשנה זו רשת הדיג התחילה להיפרם ולהתפורר. נשארו חלקיקי זיכרון מעופפים באוויר, זוגות, יחידים, כמו הפרפרים כיום. ארבעים שנים היינו יחד, אתה ושלושת ילדיך, אני ושלושת ילדיי. טיילנו הרבה, רקדנו וחיינו חיים טובים ופשוטים.

היית לי תום נדודים,

היית לי בית,

אתה וילדיך וכל משפחתך המורחבת: איזק ואממה, בני ואסתר, שאול, הילדים והנכדים.
נפשי הסוערת הגיעה אל המנוחה.

לפני זמן לא רב ביקשת שנשתול ליד ביתך פיגם מצוי שיזמין אליו את פרפרי זנב הסנונית שכל כך
אהבת. שתלנו ובאו פרפרים, לבסוף מת השתיל ומתו הפרפרים.

כל מה שאני מייחלת כעת הוא שאתם: עמוס, יונתן ורובין ושישה נכדים מופלאים: יואל, אלי מליסה,
סבי ורפי ואופיר, תמשיכו לראות בי, בנו המשפחה, בנו הקיבוץ, חלק מחייכם ומהווייתכם.

תנוח בשלום איש יקר שלי

הספד הבנים לשמוליק פרמינגר

שלום לכולם,

הופתענו מאוד מהזריזות שבה אבא עזב אותנו.

הרי אבא היה התגשמותה של הגישה: למה לעשות היום את מה שאפשר לדחות למחר?

אבל בכל זאת, מצא את הכוח לעשות מלא דברים אתנו. ללמד אותנו לנהוג, לגלוש, לשחק על הדשא כדורסל, לשחות באסי, כמובן, לבקר אותנו באנגליה לפחות פעם בשנה ולטייל אתנו בכל רחבי הארץ, להכיר לנו את המקום שלא זכינו לגדול בו.

לכן, אני רוצה בעיקר להדגיש – הוא היה אבא נהדר.

עם כל הקושי של התקופה לפני שהטיסות היו זולות, לפני הטלפונים החכמים, הוא עשה כל מאמץ כדי לשמור על קשר טוב אתנו.

אבא חם, אוהב, כל כך התגעגענו אליו כשהיינו באנגליה בתור ילדים וגם בתור מבוגרים.

כל כך חיכינו לחיבוק הגדול שלו, כל פעם שהגענו לנתב"ג והיום שהיינו צריכים לחזור לאנגליה היה היום העצוב מכולם.

אנחנו כל כך שמחים שהוא זכה לראות את הנכדים ושהם זכו להכיר אותו.

אבא, הלכת לעולמך מוקדם מדי.

כל כך אהבנו אותך

תהיה חסר לנו מאוד.

עמוס, יונתן ורובין

מחשבות שאחרי השבעה – ילדיו של שמואל פרמינגר

בדברי ההספד שלנו בהלוויה הזכרנו את קבלת הפנים החמה של אבא, כל פעם שביקרנו, אבל זה לא היה רק אבא – זה היה הקיבוץ כולו שגרם לנו להרגיש כל כך בבית, שקיבל אותנו כחלק מהקהילה.

בימים הקשים שעברנו לאחרונה, ראינו שוב את היופי בקהילה הזאת, יופי שבא לידי ביטוי בעזרה שקיבלנו מאנשים רבים, ובתמיכה החמה במהלך השבעה.

הביקורים לא היו סתם חופשה. בשבילנו. הקיבוץ היה בית שני, חלק מאתנו, תמיד במחשבותינו, מעצב את זהותנו במשך כל חיינו. אבא היה במרכז, עזר לנו להסתגל לחיים בקיבוץ, מהימים של משחקים עם בני גילנו כילדים ועד העבודה במטעים או באורווה כשהיינו גדולים יותר, בדיוק כמו בני קיבוץ אחרים. לימים, הוא קיבל את הנכדים באותה קבלת פנים חמה, והם זוכרים את טיולי האופניים אתו, כמה הוא נהנה לאכול איתם גלידה על הדשא הגדול, ההליכות לתל השלושה, משחקי השש-בש ויללות התנים בערבים.

אבא היה בן קיבוץ לכל דבר, בטוח שזה הבית שלו גם בזמן שבילה בהרפתקאות במדינות אחרות. שמחנו שהוא גר פה, בין אנשים שהוא הכיר היטב, ואנחנו אסירי תודה לאהבה ולאכפתיות שהוא קיבל, במיוחד בשנותיו האחרונות.

אבא עזב אותנו, אבל המשפחה שלנו פה, ונחזור בקרוב.

רובין, עמוס, יונתן

בעקבות הטלטלה באה ההשלמה עם האובדן מחד וההבנה בגדלות הנפש של הקהילה מאידך. כל כך הרבה אנשים שבאים לחבק, לתמוך ולעזור לנו, מאפשרים להביט לאחור ולפנים בתקווה שאפשר גם אחרת בארץ הסוערת שלנו.

משפחות פרמינגר, פרג, מורגן ואייל מבקשות לומר תודה גדולה וחמה לאלה שהגיעו, לאלה שהשתתפו בצערנו, חיבקו, בישלו ופשוט ישבו לשוחח, להיזכר ולספר באיש שהיה חלק מאתנו.

איילה וינשטיין, נפרדת מאביה בטקס ההשכבה שנערך בראש פינה
איילה, בת 17, היא בתם הבכורה של הדס ועומר ז"ל
אחות של איתמר, ישי וניתאי

אבא שלי

אבא עומר

אני לא מאמינה שאתה לא כאן איתנו עכשיו, וסתם באנו לראש פינה.

איך אפשר בכלל להתחיל לספר עליך? בן אדם שלא משנה כמה מילים נגיד אי אפשר להבין כמה טוב וערכי אתה.

תמיד לבדוק מי צריך עזרה, איך להפוך את הדברים ליותר פיירים, סולד מרכילות ולשון הרע, תמיד מסתכל על הטוב, ובחיים לא עצוב.

אסור לכתוב הודעות בלי להתחיל במשהו חיובי; כשכולם יגידו על כמה מנותקים האנשים במרכז אתה תגיד שימשיכו לחיות, זה טוב לכלכלה. דוגל בזה שכל איש יראה איך הוא משתפר בעצמו, לפני שהוא מאשים אחרים. יש לך בעיה? יופי, תיזמי את, אל תחכי.

אבא, כולם יודעים איזה קשר מיוחד יש לי ולך, כולם יודעים שאני ילדה של אבא, אז איך אני יכולה להיות כאן בלעדיך?

כמה אמרתי לך, אל תלך לשם, זה מפחיד, תראה יש פצועים, יש הרוגים. ואמרת, אין מה לעשות, צריך לשמור על הגבולות, והמטעים הם הגבולות. כמה סיפרת לנו שהעבודה החקלאית חייבת להיות מלווה באהבה גדולה למקצוע כי אחרת אי אפשר להמשיך. וכמה הייתי שואלת בתור ילדה: אבא, זה לא מתיש ומייאש לקום כל יום בארבע, לצאת לעבוד בחום עד הערב, וחוזר חלילה? וענית לי שאתה אוהב את זה, שהמטעים הם עוד ילדים שלך, ושעבודת האדמה זה חשוב לך מאוד, שבחרת ללכת לעבודה מבוססת ערכים ולא לעבוד במשרד הייטק, למרות שיכלת בקלות.

מי שלא יודע, מאז שאני בגן בערך אבא לימד אותי מתמטיקה בכל זמן אפשרי; ארוחות, שבתות, טיולים, וגם בדרך להתעמלות היה מבחן קבוע של לוח הכפל. כשהייתי בנבחרת אז בכלל כל זמן אפשרי חשבנו ביחד על השאלות, ואהבת מתמטיקה מאוד אבל תמיד אמרת לי כמה חשוב זה ללמד ילדים אחרים, ושזה לא חוכמה להיות טוב במשהו בלי לעזור. רצית שאני תמיד אהיה עסוקה בדברים שאני אוהבת, ואשאף גבוה, ותמכת וליווית אותי בהכול. אפילו אם זה אומר לבוא לישון לילה לפני וללכת איתי ברגל כי זו שבת, או לא לאכול בשר בחו"ל.

ואז התחילה המלחמה, ונראה לכם שאבא מסוגל לא להיות במטולה, זה הבית שלו זה המפעל חיים שלו. אבל לראות אותו מתוסכל מהמצב, ולראות את המטעים נהרסים, והתוצאות יורדות, היה לי קשה, וידעתי. למרות שהסתרת את זה מאיתנו טוב מאוד ותמיד היית לידנו אופטימי ועדיין הבאת פירות לכל מקום. תמיד התגאית להיות היחידה בחדר שאבא שלה חקלאי, כי אתה גאוה!

אתה הבן אדם הכי טוב שאני מכירה, ממש מקיים את כל המצוות של בין אדם לחברו ודבק בדרך-ארץ. בכל בעיה שהבאתי אליך אמרת איך להתייחס אליה ולהתמודד, ותמיד אמרתי: אבל אבא, זה בגלל שאתה כזה טוב, ואולי אני לא כזאת גם?

עם כל המלחמה הזאת, שאין לנו בית, ואנחנו לא במטולה ודפנה, אתה תמיד דאגת לשדר לנו יציבות. בחיים לא דמיינתי שדבר כזה יקרה לי, ואיך ממשיכים מפה? מי עמוד התווך שלי שאני יודעת שיציל אותי ויעמוד מאחוריי? ויבוא בעשר בלילה לקצרין אם אני בוכה, ויעזור לי לקבל כל החלטה, ויגיד לי ששום דבר לא סוף העולם.

הכי כואב זה שבתקופה האחרונה כבר לאבא לא הייתה תקווה לעתיד החקלאות, הוא אמר שהוא לא רוצה חיים כאלו לילדים שלו, הם חכמים שילכו להייטק. כבר אין אנשים שיבואו להיות חקלאים, וזה הטריד אותי מאוד כי המדינה חייבת חקלאות. אז כל מי שפה, אני רוצה שתזכרו לפני כל דבר ערכים של ציונות, כבוד וארץ ישראל, ושתפיצו בכל מקום את החשיבות הגדולה של החקלאות, ושנמשיך את מה שאבא שלי עשה.

אצלנו בקהילה

היכרות עם צוותי החינוך החברתי-קהילתי

עיצוב ובניית הפלייר – עינת אזולאי

"נעים להכיר" חינוך חברתי-קהילתי

ניר דאז

תשפ"ה

מינהלת החח"ק

ענת אגולאי-מינהלת א-י

בת 33, בת זוג של אבירן ואמא של גוני (בן 9 חודשים).

בעלת תואר ראשון בחינוך לגיל הרך ותעודת הוראה לכיתות א-ב.

בחינוך החברתי-קהילתי התחלתי כמדריכה בכיתות א-י ולאחר מכן עברתי להדרכה וריכוז בנעורים.

החל מהקיץ נכנסתי כמחליפה בתפקיד מנהלת א-י.

אני מאמינה במערכת חינוך בטוחה ומסבדת שרואה כל ילד באשר הוא, שיודעת להעצים את החוזקות

ולחזק את הביטחון שלו. מערכת ששמה כמטרה את גיבוש הקבוצה, קבלת השונה, הדומה והייחודיות

של כל אחד ואחת בתוך הקבוצה. מערכת החינוך היא חלק בלתי נפרד מהקהילה ואני מאמינה

במערכות, מסורות והיכרות עם המקום בו אנחנו גרים. אני רואה את ההורים כחלק חשוב ומשמעותי

בקיום החזון החינוכי, על ידי שיתוף פעולה וקשר פתוח, הדדי ורציף.

חשוב לי מאוד להשקיע בצוותים, בפיתוח ובהדרכה שלהם ולא פחות, במורל.

מאחלת לכולנו שנה מלאה בעשייה, שגרה ויחד.

רעיה סלר-מדריכה חתוכות

נשואה לאורי ואמא לחמישה. גרה במעלה גלבוע.

מלווה בתי ספר, צוותי חינוך, מדריכות הורים, ובשנתיים

האחרונות מדריכה חינוכית לצוות החינוך החברתי בניר דוד.

מאמינה במרחב החינוכי בכל ליבי, כמרחב מזמין להתפתחות

אישית, רגשית וחברתית.

ענת קנאל קרמר-מינהלת החינוך

מניר דוד, אמא של תום, טל ועידו

מנהלית החינוך כבר שלוש שנים.

בית לקד א-ב

למך לטום - מביטה לך בית לקד

בת 37, בת קיבוץ שריד, נשואה לדניאל, אמא לדור ושגיא. בהכשרתי מורה לעמנות עם תואר באומנות ותעודת הוראה ממכללת אורנים.

בנוסף עבדתי שנים במערכת הגיל הרך הקיבוצית בשריד וניהול המרחב צעיר במערכת הבלתי פורמלית בקיבוץ גלעד.

לפני שנה נכנסתי להובלת בית שקד בהתרגשות והנאה גדולה. השנה ממשיכה בתפקיד בשמחה וציפייה גדולה עד שאצא לחופשת הלידה.

אל רונקלט - מודק בבית לקד
קוראים לי סל בן 20, מנופית.

הייתי בשנת שירות בהוסטל של ילדים עם צרכים מיוחדים ועכשיו מסיים את תקופתי כסמנ"ח במעגן מיכאל. מתרגש ומלא ציפייה להתחיל את דרכי החדשה אצלכם בקיבוץ ואיתכם בקהילה וכבר מחכה לפגוש ולהכיר כל אחד ואחת מהם/ן. שחיה לכולנו שנה מדהימה.

לירי ללאב - מורכבת בבית לקד

אני לינוי, אני בת 20, מרמת ישי. עובדת לקיבוץ ניר דוד להדריך את הילדים המקסימים של ניר דוד.

אני מלאת התרגשות וציפיות לשנה החדשה, ומאמינה שתהיה לנו שנה מלמדת, משמעותית ומלאה עשייה.

יובל קקן - מורכבת בבית לקד
אני יובל, בת 27, נולדתי וגדלתי בקיבוץ.

בשנה האחרונה עבדתי במערכת בקיבוץ בכל הדואטים. אני מסודנית לעבודה סוציאלית בתל חי.

בחדש הקרוב אני עובדת בבית שקד ולאחר מכן אעבור לחיפה להמשיך משם את התואר שלי.

מועדון השקדיה ג-ז

סון צר לטום - מביטה לך מועדון השקדיה

נשואה לעמי ואמא ליהב (8) דוריה (6) ואימרי (3.5) גרה בניר דוד ועוסקת בחינוך כ-9 שנים.

אני מתחילה שנה שניה בהובלת מועדון שקדיה ג-ד.

אני מאמינה בלהעצים את הילדים, לתת להם מקום להביע ולהוביל. אנחנו בשקדיה עושים הכל על מנת לבנות קבוצה מגובשת ולומדים להסתכל על החוזקות של כל אחד ובסה הוא יכול לתרום לקבוצה ולעצמו.

מאחלת לכולנו שנה טובה ובטוחה.

לקד בן חיים - מורכבת ממועדון השקדיה

אני שקד, בת 20, מחל אביב.

בצבא שירתתי כמש"קית חינוך.

נכנסתי לשקדיה באמצע החופש הגדול.

הצלחתי להתחבר עם הילדים ולהכיר אותם היטב כתוצאה מכך ובאמת להבין טוב יותר את העבודה בבית ילדים. זה תפקיד מדהים שנותן המון ערך וכיף גדול.

כבר מצפה בקוצר רוח להמשיך ולהתחיל את השנה עם הילדים החדשים!

בר אלקים - מורכבת ממועדון השקדיה

בר אלקים, בת 23 מסתן. שירתתי בקבע במדור חו"ל של חיל האוויר בקריה.

מצפה לבלות עם הילדים באווירה קיבוצית.

ומחכה בקוצר רוח לפגוש ולהכיר את כולם!

מועדון רותם ה-1

אייסן סלום - מנהל מועדון רותם

במקביל לעבודתי בחינוך החברתי בניר דוד אני אחראי צרכים מיוחדים בגללוע מעיינות וסרצה במכללת כנרת.

עובד בחינוך החברתי קהילתי במשך שנים רבות באהבה רבה מתוך שליחות ואמונה רבה בדור הצעיר. ככל מה שילד צריך זה מבוגר אחד שאמין בו זה המוטו שמלווה אותי ואני מאמין גדול בכל ילד וילד. מאמין בקשר אישי ושיתוף פעולה בין ילדים, הורים וקהילה.

טל ערמון - מנכ"ל מועדון רותם

אני טל, מנכ"ל סבא תנך בת 21.

בצבא הייתי משקית חינוך ומפקדת בקורס חינוך.

מאוד אוהבת ילדים ומתרגשת להמשיך לעסוק בחינוך ולהכיר את ילדי ניר דוד ואת קהילת הקיבוץ! מאחלת לנו שנה משמעותית ומלאה בכיף.

המז"צים שלנו

המז"צים שלנו הם אלה שאת השנה נלמד סלום עם החמאץ...

סער אינאדיל

אני בכיתה י"ב, בן 17.

אני אוהב לעבוד בחינוך בגלל שאני אוהב להנחיל ילדים, לדבר איתם, ללמד אותם ועוד.

אני מתאמן בניהול (ניהול ישראל) וגם מאמן בתחום הזה.

נדב מעל

אני בכיתה י', בן 15.

אני אוהב לעבוד בחינוך כי כיף לי לשחק ולעשות פעילויות עם הילדים.

התחביב שלי זה להתאמן בחדר כושר.

אורי סלום

אני בכיתה ט', בן 15.

אני משחק כדורסל כבר מעל ל-10 שנים.

אני מאוד אוהב לעבוד עם הילדים כיף להיות איתם

והם תמיד מצחיקים.

אלה נג'סר

אני בכיתה י', בת 16.

אני משחקת כדורסל.

אני אוהבת לעבוד בחינוך מפני שאני אוהבת לצחוק.

לדבר, לשחק וסתם לשבת עם הילדים ולשמוע מה

הם אוהבים לעשות.

רותם סלום

אני בכיתה יב', בת 17.5.

אני מתאמנת בהתעמלות קרקע וסדריכה בשומר הצעיר.

אני עובדת בבתי הילדים בקיבוץ מכיתה ד', אני מאוד אוהבת את

הילדים והם מאוד משמעותיים עבורי וחשובים לי, הם תמיד מעלים

בי חיוך ועושים לי טוב על הלב, והכי אני אוהבת - לראות אותם על

סדרות הקיבוץ ולקבל חיוכים וחייבוקים.

	הדר שרביט בת 21, מתגוררת בהר אדר, משוחררת טרייה משירות צבאי בתור מאבחנת גחל"ת. לפני בן עשיתי שנת שירות בפנימיית האורנים דרך התנועה הקיבוצית. מתגוררת בימים אלו בניר דוד ומצפה ומתרגשת להתחיל את השנה כמדריכה בנעורים ובחיבורים עם תנועת השומר הצעיר	
	ניצן ורולקר ניצן ורולקר בת 22, גרה בניר דוד. סיימתי עבודה בגנים אחרי המון שנים ועוברת להדריך בנעורים, המועדון שגדלתי בו ושמחה לחזור אליו כמדריכה. עשיתי שנת שירות בהוסטל אופק שבבוסתן הגליל, שירתתי בצבא בבקעה כסמבצית. בנובמבר מתחילה לימודי תואר במדעי ההתנהגות.	

ליאור ברייר

אהלן, אני ליאור ברייר (מכירים?)

עבדתי בחח"ק כמד"צ כ-3 שנים.

סיימתי באונסט שנת שירות מיוחדת במינה בקיבוץ יד מרדכי (בעוטף).

התחלנו שנה, פינו אותנו למלון באולגה לחצי שנה, חזרנו לקיבוץ באפריל לשיקום החיים הקהילתיים והחינוכיים.

עבדתי כמדריך בדואון בגלאי ה-1 ובמועדון הנעורים ז-יב.

מחכה לגיוס בתחילת דצמבר ועד אז אני מגוייס לעזרה בהדרכה בנעורים.

טעם פלג

קוראים לי נטע פלג ואני מקיבוץ כפר מנחם והשנה אני הקומונה החדש בניר דוד. אני השומר הצעיר מביתה ד ותמיד חשבתי על להיות קומונר ומצחיק מאוד רציתי גם להיות בניר דוד ובגלל זה בכללי. ממש חשוב לי להעצים את הפעילות של הנוער פה ולהראות שיש מקום שרוצה אותם. בנוסף מכוון למוערבות שלנו בקהילה ולא רק בשמו"צ. מאוד שמח להתחיל פה את השנה ומתרגש. חזק

ואמץ

מפרגנים לך

עמרם שורר

על התנדבות, צניעות ומופת

בשנה החולפת אשר לא זכורה כמותה מאז קום המדינה, כאשר המלחמה הקשה נוגעת בכמעט כל בית בישראל, ועדיין לא נראה סופה באופק, אנו עדים למחוות אנושיות אשר נראה כי הולדתן קשורה למצב הייחודי והקשה בו אנו מצויים.

כדוגמא למחווה שכזו, ברצוני לספר על מתנדבת, משלנו, אשר שמה לה למטרה לתת כתף ולסייע ככל שתתבקש, וכל זאת ללא לאות, בשעות לעיתים לא מקובלות, והכל נעשה בשלווה, עם חיוך כובש... וכן בכישרון, זריזות והתוצאה הסופית – מושלמת.

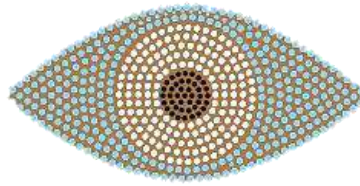
אפרתי זיו, נגלה כאן, לקחה על עצמה להפשיל שרוולים ונרתמה לעשייה ברוכה וממש לא מובנת מאליה.

כותב שורות אלה פנה אליה בצר לו, לנסות ולתקן דגלים אשר משמשים אותנו השנה במשך חודשים ארוכים. מדובר בתפירה מקצועית אשר אינה נופלת מאותם דגלים אשר נרכשים בחנויות יבוא – רובם כידוע אינם מיוצרים בארץ. מדי מספר ימים מונחת על שולחן חדר התפירה, חבילה של דגלי לאום (הבלאי גדול עקב פגעי מזג האוויר), ותוך שעות ספורות (!) הדגלים הללו "משופצים" ומוכנים, לתפארת מדינת ישראל.

ברבות הימים הסתבר לי כי אני "קליינט" אחד מני רבים. אפרתי מטפלת בהתנדבות ובשמחה בפניות מצד "המפונים" השוהים אצלנו מאז תחילת המלחמה, אך בעיקר מפנה את מרצה וכישוריה לטובת התרבות שלנו – תפירה ייחודית לבגדי החגים: שמלות, צעיפים ועוד ועוד והרשימה ארוכה ומכובדת. ושוב, הכול נעשה על ידה בהתנדבות, ברצון לסייע, ו"בכיף" כפי שהיא חוזרת ומציינת בפני הפונים אליה, והם כידוע לא מעטים.

אפרתי, על כך ראויה את לשבחים – והרבה. מן הראוי שנדע להוקיר, וכן, גם בקולנו שלנו, עשייה ברוכה שכזו – שכולה שלך.

בהערכה רבה ותודה לך, עמרם שורר.

אסתר שדמי – פוקחת

לפני למעלה מארבעים שנה,
הרבה לפני שהכול פה השתנה
לפני שפגשנו ערכים כמו שפ"פ או שצ"פ
ולפני שחדה"א הפך את פניו
הושם שתיל מונסטרה בעציץ גדול
ליד עמוד מרפסת צפון שם יוכל להתפתח ולגדול.
בחורף השקוהו מי הגשמים
ובקיץ נזילות המים מהמזגנים.
כך צמח באין מפריע, על אף תהפוכות הזמן והמקום,
שולח שורשי אויר ומצמיח ייחורים שכבר מתקשים לנשום.
ועציץ החרס שהיה בתחילה גדול על מידותיו,
נשבר עם השנים ורק שורשי האוויר מחזיקים את פאותיו.
מי המזגנים גם הם חסרי כיוון,
נשפכים אל המדרכה וממתינים לסוג של תיקון.
ואחרי שמבלי משים העציץ היפה הזה נותר ללא בעלים רשומים בטאבו
אין מי שיקום ויצהיר "אני אטפל בו".
אלו היו 60 שניות על עציץ שכל שנה הוא עוד יותר יפה אפילו ...

קיבוץ שיש לו נחל, אבל אין לו רפת – דרור סגל

[התמונות מארכיון ניר דוד]

רבים מהמבקרים, השואלים או המתעניינים בקיבוצים – מתחברים לרפת. כמעט בכל קיבוץ ובהרבה מושבים, יש רפתות. זה כמעט סמל מסחרי. גם בשיר בלדה לעוזב קיבוץ, הוא שואל מיד: "אז מה נשמע ברפת?" אכן רפת היא אחד מסימני ההיכר בארץ ובעולם, ליישוב כפרי. זה החל כמעט בשחר האדם, בשל הצורך בחלב ובשר שהושגו דרך ביות בהמות הניזונות בעיקר ממרעה טבעי.

מימין: תבליט פרה נחלבת, עם עגל צעיר לידה. קבר בן 4000 שנה במצריים הקדומה (מוזיאון קהיר)

משמאל: צלמית פרה, מצריים הקופטית (מוזיאון לארכיאולוגיה בגן השלושה)

בניר דוד נוצרו נסיבות היסטוריות שחיסלו לחלוטין את הרפת והפכו אותו ליישוב כפרי חקלאי ללא פרות.

רפת החלב – ניצנים ראשונים להקמת רפת החלב החלו כבר ב-1933 ברמת גן, בעיקר בחשיבה, הכשרת אנשים ואחר כך גידול מספר פרות ומכירת החלב. (לפחות השוק היה אז קרוב). הצרות והמחלות החלו כבר אז ותפוקת החלב לא הגיעה לרמה לה ציפו. נעשו ניסיונות גם עם רפת ארעית בבית אלפא. עם העלייה לקרקע תכננו רפת קבועה. בסוף שנות השלושים ולאחר קשיים מרובים, הרפת קיימת ואף מתפתחת, לצד מחלות וקשיים רבים בגיוס עובדים, הזנה ושיווק החלב

ישנן המלטות חדשות ברפת והיא מתפתחת לאט אך ביציבות. בשנות הארבעים הראשונות נזהרים מאוד ממחלת הפה והטלפיים. בעלון מודיעים בצער רב על פטירתה של העגלה "מרי" שמתה מחיסון למחלת הקדחת.

ישנן התלבטויות באיזה זני פרות לבחור ומה הכי מתאים לנו כאן.

למרות הכול העדר גדל ותפוקת החלב צומחת. במקביל מביאים גם פרות לבשר עבור הקיבוץ (אין צורך להרחיב).

הרפת משתלבת בחקלאות השדה. מצד אחד מגדלים לה מזון ומספוא ומנגד מעשירים את המטעים והשדות בזבל אורגני, לרבות המדשאות של גינות הנוי.

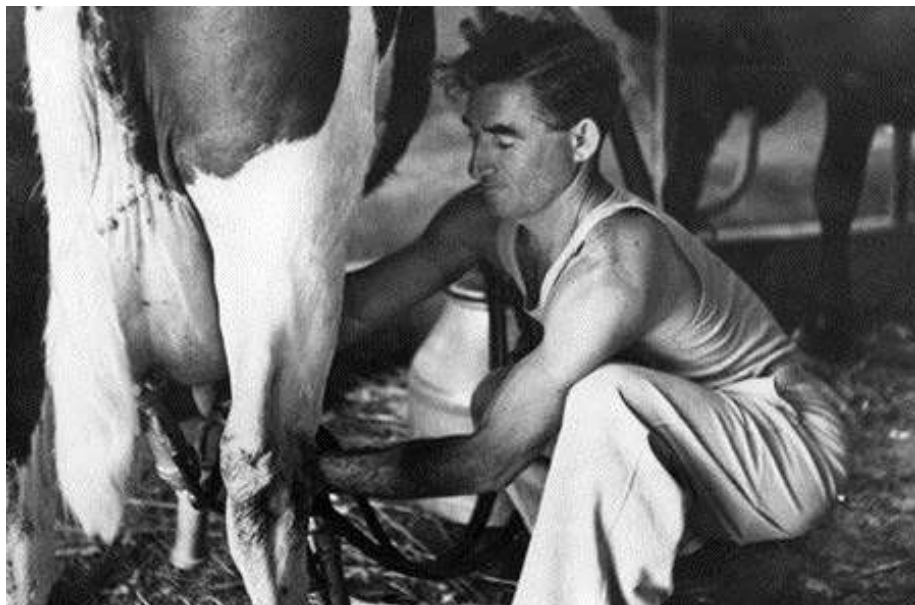

שרה טל, חולבת ידנית

ב-1943 נערכה מסיבה לכבוד הגעת הרפת לייצור של 500 ליטר חלב ביום. בהמשך הגיעו לשיאים של 600 ו-700 ליטר ביום. באמצע שנות הארבעים החלו לחלוב עם מכונה. בניגוד למקומות אחרים, אצלנו עלתה יפה המהפכה המכנית ובכך נחסכו שעות עבודה רבות ומפרכות, שחייבה החליבה הידנית.

אסקה הלוי (פליק) 1942 [אלבום המשפחה]

שמואל חרמוני חולב בעזרת המכונה המשומשת שנרכשה ושופצה

אטקה הלוי (פליק) מרווה את העגלים בחלב

”ביקורת חלב”: מדי חודש מגיע איש הארגון, שוקל את החלב של כל פרה לבדוק את השומן. כל זאת נרשם בספר העדר (אברהם דווידזון, בזיכרונות מהעדר).

אך הרפת סבלה מבעיות ורווחיות מועטה, לרבות מחלות שונות. הופיעה מחלת האיקס שבה התקשו מאוד לטפל ולהדביר. במקביל החלו לגדל עגלים לבשר. לבסוף חוסלה רפת החלב, שהתקיימה מ-1937 עד 1952. הוברר סופית כי המחלה נגרמת מהצטברות סלֶנְיוֹם (יסוד כימי) בגוף הפרה ולכן חוסל העדר. במקומו הוקמה בהדרגה, רפת פרות לבשר. החסרונות: נפסקה אספקת החלב העצמית למשק וירד מאוד מקור הזבל האורגני לשדות ולמטעים.

כך נראתה רפת החלב בעת החליבה

עדר הבקר לבשר –

הוחלט להקים את ענף הבקר. הסתבר שהאזור העשיר במעיינות, מספק גם אזור מרעה סביר, כמעט בכל עונות השנה. בקיץ בגדות הנחל והבריכות או הביצות ובחורף במורדות ההר הירוקים. גודרו שטחי מרעה ואף נזרע מרעה של שישים דונם, צמחי תרבות להזנת העדר. התחילו עם עדר עגלים שגדל בראשית שנות השישים לעדר של 450 פרטים מתוכם 230 אימהות. העדר בשיאו, גם סיפק את כל צרכי הזבל והדשן לענף גידולי השדה ולמטעים.

לקיבוץ אין רפת, אך לפרות בהחלט היה נחל. להן ודאי היה כף, לא בטוח למי ששחה איתן. משגיח עליהן, יצחק בטיסט

קצת זיכרונות אישיים – כילדים בשנות השישים, הרפת ריתקה אותנו. הייתה זו רפת הבשר, רפת החלב

כבר נסגרה באותן שנים. בכל "אי מנוחה" או שעת בוקר ב'חופשים', התרוצצנו גם שם. הפרות הושארו במכלאות הרפת, בתקופות שלא הוצאו למרעה. זכורה לי הפרה החומה, ג'ונה, בעלת המזג החם שאפילו הבוקרים עשו לה כבוד ונזהרו ממנה.

פעם ב'חופש' התגלגלנו לאזור שמצפון לרפת, ליד האסם המשופץ כיום. עמדנו שם מבלי שאף מבוגר אחראי גירש אותנו וצפינו באחמד השוחט, מבצע את זממו מא' ועד ת' בפר. כשחזרנו לבית הילדים, הייתי "מסוכסך" עם הקציצות זמן רב, אף שהכילו מעט בשר והרבה לחם.

מבט כללי על חלק
מהרפת בשנות
השישים

יום אחד אחר הצהריים, הלכתי עם אבי, לבקר באורווה הצמודה לרפת. באותם ימים הסוסים שימשו לעבודת הבוקרים ועוד לא ידעו לבצע קפיצות ראוה. אבל היו להם כישורים אחרים: הסתכלנו עליהם ליד האבוסים מחוץ למכלאה. לפתע הגיע חבר אחר שעבד במקום, עם בתו הקטנה על הכתפיים. הוא נכנס למכלאה והסתובב בין הסוסים. שאלתי את אבי מדוע הם נכנסים ואנחנו לא. הוא הספיק לענות לי שהוא לא נכנס עם ילד לשם. באותו רגע אחד הסוסים הכניס ראשו לשלבים בשער המכלאה וקצת הסתבך. הוא נלחץ והרים את ראשו למעלה, תוך שהוא מוציא את שער הברזל מצירו. הסוס נבהל והתחיל להתפרע במכלאה עם הברזל הכבד על צווארו. האיש זרק לנו את הילדה וקפץ בסלטה מעל לגדר המכלאה, כמו לוליין מקרקס מקצועי. אבא שלי כבר לא היה צריך להוסיף מילה, הלקח של כולנו נלמד במקום.

זיכרון אחר ששמעתי מאבי, על אירוע שהתרחש טרם לידתי. כפי שתיארנו, מצוקת העובדים ברפת החלב, היתה תמידית. בין השאר נעזרו בנערי גרעין אייל. **חיים זמיר**, עבד עם אבי באותו יום כעזרה לרפתנים. חיים שאהב מעשי קונדס מדי פעם, החציף פניו (הסתלבט בעברית), לחבר **אברהם דווידזון**. אברהם שהיה אף הוא אדם אורגינלי ופדגוג, החליט להעניש את הנער, תוך כדי דוגמא אישית. הוא אחז בו היטב, נכנס מתחת לטוש הרפתנים ופתח על שניהם את ברז המים.

רפתות החלב והבשר, לא שרדו את שלהי שנות השישים, אך נצרבו היטב בנוף ילדותנו. ניצב בה גם מגדל תחמיץ מרשים. כיום עם הבנייה החדשה, השטח כולו השתנה ללא הכר, פרט לזיכרונות וליכולת לדמיין, היכן ניצב כל מתקן ומכלאה באותם ימים.

רשימת החברים שעבדו ברפת, בכל הזמנים. ודאי היו עוד רבים:

לאה אלתרמן, אהרון זלוטניצקי, חיים שיפרוני (נירים), שלמה קול, אמנה לבבי (מרחביה), יהודה צימרמן, אטקה הלוי, שרה טל, שמואל שריג, גולדה וגדעון יעקובי, אברהם דווידזון, רות ונעמה שפירא, שמואל חרמוני, משה וגלי להב, יצחק בטיסט, רינה וזאב שדמי, חיה ביכובסקי, מוניו לבני, רותי ושלמה הכהן, רחל פרנקל, אילן גלזר, רחל ודן בלכר, עמוס ציפורי, יוסף כהן, משה תנורי.

תודה ליהודית אייל על החומר הארכיוני, לאברהם דווידזון ז"ל, על זיכרונותיו ולכל מי שצילם את התמונות שהגיעו לארכיון, חי, עבד ובנה את ענף הרפת החשוב שלא שרד ברבות הימים. כמו התיישבות חומה ומגדל, והמדגה ותחומים נוספים, קיבוץ ניר דוד תל עמל, היה ראשון וחלוץ גם בהפעלת מכונת חליבה ברפת.

עידו גופר – Slow tourism

אמנם תכליתו של מדור זה היא לשלוח אותכם לטבע כאן, ממש מתחת לאף, אבל הפעם אני חורג ממנהגי ושולח אותכם טיפה יותר רחוק, אם כי תאמינו לי שלא תצטערו על כך.

במהלך כל שנות עבודתי בביו-בי בשדה אליהו חיכיתי לחורף. קודם כל זה הטמפרטורות כמובן והגוון הירוק שהעמק נצבע בו. הדבר השני זה מופע **הדיות השחורות** בכל בוקר. למי שלא יודע או מכיר – ממזרח לקיבוץ שדה אליהו, במטע התמרים הוותיק של קיבוץ מירב, נמצא אחד מאתרי הלינה הגדולים בארץ של דיות שחורות.

הדיה השחורה היא עוף דורס אשר מגיע אלינו בסתיו בנדידה מרוסיה וממזרח אירופה. חלק ממשיך דרומה לאפריקה וחלק חורף כאן. לקרוא לה דורס זה קצת חוטא להתנהגות שלה שכן הדיה היא למעשה חזיר מעופף והיא אוכלת הכול – חרקים, זוחלים ויונקים קטנים, עופות, דגים, פגרים, שאריות מזון ממזבלות ואפילו תמרים. היא אינה חוששת מקרבת האדם אלא להיפך – היא מנצלת את פעילות האדם לשגשוגה ולכן היא נחשבת היום לדורס הנפוץ ביתר בעולם. בעמק שלנו ניתן לראותה כמעט בכל מקום: בבריכות הדגים, בשדות, שם היא אוהבת לשבת על מתקני הקו-נוע, באתרי אשפה כמו המטמנה ליד מנחמיה או באתר הקומפוסט בשדה אליהו.

דיה שחורה – איור של

John Gould, 1873

לעת ערב מתקבצות כל הדיות מכל האזור ללינה מרוכזת במטע התמרים ומשם הן ממריאות מוקדם בבוקר ל"עבודתן" ברחבי העמק. בזמני השיא שזה ממש עכשיו, מדובר באוכלוסייה של אלפי דיות וזה כבר מחזה שאין להחמיץ!

על מנת לראות את הדיות קודם כל תחליטו אם אתם אנשי בוקר או ערב. אם אנשי ערב אתם – ההתקבצות ללינה מתחילה בערך סביב השעה שש (שעון קיץ, עד צאת העלון בטח כבר תצטרכו להוריד שעה). המקום המומלץ להתחיל בו את התצפית הוא מאגר שדה אליהו הנמצא ממש מול אתר הקומפוסט. פונים שמאלה לכיוון "שפעה" וישר ימינה בעליה למאגר. נוסעים דרומה עד שחולפים על פני מיצג "ושבו בנים לגבולם" המרשים, שהוקם על ידי שדה אליהו וקורא להחזרת החיילים והחטופים הביתה ושם עוצרים. אם תביטו מערבה תראו אלפי דיות שכבר התקבצו בשדה בין הכביש לחממות של ביו-בי ומחכות ל"השכבה". אם תמשיכו לאורך הגדה הדרומית של המאגר ותביטו מזרחה תראו אלפי דיות נוספות החונות בשדה ממזרח למאגר ומחכות אף הן לקריאה.

כאמור בסביבות השעה שש מתחילה ההתארגנות ללינה כאשר להקות, להקות של דיות ממריאות ועושות את פניהן למטע התמרים שנמצא מדרום מזרח למאגר, שם הן נוחות על העצים שמתמלאים ב"פירות" גדולים ושחורים. מי שרוצה יכול גם לנסוע עד המטע (פונים ימינה מול סככת התמרים של מירב, חולפים על פני מרכז ההתפלה וממשיכים עד המטע). רצוי להחנות את הרכב בכניסה למטע ולהתקדם ברגל. בבקשה לשמור על שקט, לשהות מתחת לעצים ולבוא בקבוצה קטנה על מנת לא להפחיד את העופות המתארגנים לשינה. אתם תרגישו כמו בסצנה מסרטו של היצ'קוק רק שה"עורבים" יהיו מאוד גדולים...

למשכימי קום או למי שרוצה לשלב את החוויה עם טיול אופנים של בוקר – תגיעו אל אותו מאגר סביב השעה שש ורבע (כאמור – שעון קיץ) ותראו איך אותם אלפי עופות גדולים מתרוממים בלהקות מהעצים ומתפזרים להם ברחבי העמק כמו על פי סידור עבודה שמימי. על קורי השינה ופיהוקי הבוקר שלכם תפצה הזריחה מעל הרי הגלעד ונוף העמק שמתעורר גם הוא משנתו ואולי גם תזכנו, כמוני, לראות זוג תנים וגוריהם במשחק בוקר לפני ההתכנסות לשינה במאורה.

התקבצות דיות שחורות ממערב (למעלה) וממזרח (למטה) לפני ההתכנסות ללינת לילה במטע התמרים

דיות מלוא שמיים; במעט גורמות לליקוי ירח

"פירות משונים" על עצי התמר

למי שרוצה לשלב גם היסטוריה בטיול או סתם מחפש מקום נחמד לשבת ולעשות קפה של בוקר מומלץ לרדת מצידו הדרומי של המאגר ולנסוע 50 מטר אל חורשת הפיקוס שנמצאת ממש ממולכם. החורשה עברה לאחרונה שיפוץ יפה על ידי המועצה שכלל הסדרת פינות ישיבה, סלילת דרכים מונגשות, שלטי הסבר ואפילו ברז מים ופח אשפה.

במקום זה עמד בזמנו "הבית האדום" בית של מתיישבים טמפלרים שכונה כך בגלל סגנון בנייתו המיוחד שכלל גג רעפי "מרסי" אדומות שהיה תלוי מעל הבית כך שבין הגג לבית היה רווח שבו היה אמור לעבור אוויר לקירור האווירה. הטמפלרים היו גרמנים נוצרים שהתיישבו בארץ בסוף המאה ה-19. הם האמינו שאם מכאן יבוא המשיח אז עדיף לחיות בשכונה והביאו איתם שיטות עבודה וניהול מתקדמות כמו שרק גרמנים יודעים. הם עזבו/הוגלו מהארץ עם פרוץ מלחמת העולם השנייה על ידי הבריטים מחשש שיהפכו לגייס חמישי של הנאצים. הבית האדום היה שייך למשפחה בשם וילנד שישבה בשרונה (איפה שהיום שרונה מרקט) והיה חווה חקלאית של אחד מבני המשפחה. קיבוץ שדה אליהו הוקם בבית נוסף, בית קיבלר – 200 מטר משם, מעבר לכביש. לאחר עזיבת הטמפלרים שימש הבית כמרכז אימון של ההגנה ובהמשך נהרס מחשש שימשש מסתור למסתננים, לא לפני שגגו המפורסם פורק ורעפיו האדומים משמשים עד היום כגג לבית הכנסת של שדה אליהו. מהחניון יוצאת טיילת יפה בין שדרת הוושינגטוניות, שגם היא נשתלה על ידי הטמפלרים לכיוון דרום.

הטיילת מובילה לשני מחסות לצפרים הצופים לעבר בריכות הדגים הנטושות של שדה אליהו שכרגע אמנם ריקות ממים אך בעתיד מתוכננות לעבור הצפה לחידוש שטחי מחיה לִחִים ועידוד המגוון הביולוגי.

מופע הדיות אמור להמשך עד האביב אבל כאמור עכשיו הוא בשיאו. אז בין אם אנשי זריחות או שקיעות אתם – אל תוותרו על החוויה. רק זכרו כאמור לא ליצור רעש ולשמור על מרחק סביר מהדיות על מנת לאפשר להם שינה בטוחה ונעימה. ולא לשכוח לבוא עם משקפות.

הטיילת החדשה לאורך שדרת הוושינגטוניות מהבית האדום דרומה

ברכות לחיילים

נבו רבין סיים תואר בהצטיינות מטעם הצבא וקיבל דרגת סגן במעמד מפקד חיל האוויר

התגייסו החודש

נוגה שרמן

מאיה רצון

בהצלחה לכן

נוי גינת – עדכון מגזרת ו. צעירים

החודש (אוקטובר) עשינו פעילות מגבשת וכיפית לצעירי הקיבוץ (גילאי 18-30).

לא סוד הוא שעוברת על כולנו שנה לא קלה, ובמיוחד על אוכלוסיית צעירי הקיבוץ. התלבטנו האם מתאים לקיים את האירוע לנוכח המצב, והחלטנו לקיימו, למרות שהרגשנו בחסרונם של חלק מהחיילות והחיילים בסדיר או במילואים שנאלצו להיעדר. קיימנו סדנת קוקטיילים עם מפעילים חיצוניים ובנוסף היתה גם עמדת פיצות בטבון. חילקנו שי לחג – כוס בירה ממותגת של הקיבוץ (מי שטרם לקח כוס מוזמן לפנות אלי). מי שלא הצליח להגיע לסדנה, אל דאגה, זו לא הפעילות האחרונה.

מחכים לכם בבית

מזל טוב

לילידי חודש אוקטובר

חיה קורן בת 80

אילו פעילויות ספורטביות את עושה?
אני משתדלת ללכת כמיטב יכולתי.
מה את עושה עבור הנפש / הרוח?
פותרת תשבצי סודקו ענקיים, מקשיבה למוזיקה,
קוראת הרבה ספרים וצופה בסרטים.
מה את מאחלת לעצמך?
בריאות.

רותי סגל בת 60

מה את מאחלת לקהילה בה את חיה?
אני מאחלת לקהילה עשייה משותפת, הגשמת מטרות
משותפות ובעיקר חיים משותפים טובים עם תמיכה, ערבות
הדדית ואקלים (תרתי משמע) טוב.
מה את מאחלת למשפחה?
שכולם יהיו בריאים ומאושרים, ויצליחו להגשים את השאיפות
והמטרות גדולות וקטנות.
מה את מאחלת לעצמך?
בריאות טובה, שמחה, סיפוק ונחת גם מהמשפחה וגם
מתחומי העיסוק שלי.

חן אריאלי-רוזנפלד בת 40

מה הדברים העיקריים שמעסיקים אותך?

הדברים העיקריים שמעסיקים אותי הם ארבעת ילדיי המקסימים. שני הכלבים שלי וגם הצ'ינצ'ילה החמוד.

מהם הדברים שמביאים לך שמחה?

הכי משמח אותי לטייל בפארק, אפילו שאני מכירה אותו על בורין אני לא מפסיקה להתפעל מיופיו.

יום בלי טיול לפארק מבחינתי הוא לא יום.

דבר אחד שטרם הגשמת

יש לי כל מיני חלומות במגירה שמחכים לפנסיה.

אחד מהם הוא ללמוד לנגן בגיטרה כמו שצריך ולהלחין שירים שכתבתי ואכתוב בעתיד.

נולדו במזל טוב נין ונכדים

בחודש ספטמבר

נולד פלג, נין לליאה תבל"א

ולגד פירני ז"ל

נולד ב-26.9.2024, נכד שני

לעמיר ועתליה, בן ליולי וגרישה

ואח של אגם

בחודש אוקטובר

נולד גיל ליבני, נכדם ה-23 ! של שרה ואשר

בנם החמישי של אור ואורית

נולד ב-7.10.2024

בחדש אוקטובר

נולד טל אייל, נכד ראשון של יהודית אייל,

אחיין של אריאל

בנם הבכור של עומר אייל וירדן גודל

נולד ב-24.10.2024

לזכר חברינו, הורינו ובנינו שנפטרו בחודש אוקטובר אלול – תשרי – חשון

שם הנפטר	תאריך לועזי	תאריך עברי
בת עמי אשכנזי	6.10.1968	י"ד תשרי תשכ"ט
יעקב גפן	21.10.1972	י"ג חשון תשל"ג
דני ברקוביץ	10.10.1973	י"ד תשרי תשל"ד
גיזה ורדינה	9.10.1981	י"א תשרי תשמ"ב
נורברט כרמי	11.10.1988	ל' תשרי תשמ"ט
אטקה סלפטר	16.10.1992	י"ט תשרי תשנ"ג
קלמן כץ	29.10.1992	ב' חשון תשנ"ג
פרידה שפירא-ארטל	15.10.1994	י' חשון תשנ"ה
יצחק מובשוביץ	11.10.1995	י"ז תשרי תשנ"ו
גולדה יעקבי	3.10.1997	ב' תשרי תשנ"ח
זאב אברהמי	24.10.1997	כ"ג תשרי תשנ"ח
אברהם דודזון	18.10.1998	כ"ח תשרי תשנ"ט
אברהם נשר	18.10.2002	י"ב חשון תשס"ג
אלה (שרה) מאירוביץ'	18.10.2004	ג' חשון תשס"ה
שושנה שריג	1.10.2007	י"ט תשרי תשס"ח
אהרון סגל	23.10.2007	י"א חשון תשס"ח
גבי כרמל	10.10.2008	י"ב תשרי תשס"ט
דוד שחר	5.10.2009	י"ז תשרי תש"ע
יעל זונשיין	27.10.2011	ל' תשרי תשע"ב
אריק ברטל	15.10.2013	י"א חשוון תשע"ד
ירחמיאל דבורקין	22.10.2013	י"ח חשוון תשע"ד
קנט וגנרט	15.10.2014	כ"א בתשרי תשע"ה
לאורה מזור	09.10.2016	ז' תשרי תשע"ז
גד פירני	1.10.2024	כ"ח אלול תשפ"ד
דודו (דוד) לבני	2.10.2024	כ"ט אלול תשפ"ד
דני מאירי	20.10.2024	י"ח תשרי תשפ"ה
שמואל פרמינגר	21.10.2024	י"ט תשרי תשפ"ה

תשבץ הגיון – הוריקן [אורי קלס]

6		5		4		3	2	1
					8			7
	12		11		10			9
			15			14		13
							16	
19			18					17
	22			21				20
		24		23				
		26						25

הגדרות

מאונך

1. אמיר משנה את הבהמה הדקה (4)
2. לנו התנ"כ שהשתבש כשהשקיע את כל אונו ומרצו (3-4)
3. + "9 מאוזן" זו כיתה אחרת הרבצת (4)
4. שלת שהסתבך כמו נטע (3)
5. סוטה מהמקובל כש... אני מול האחר (6)
6. מרוב שעמום פתח פה במק. (4)
8. אבי אבי גרמני בחנוכה (6)
11. אף דג במשחקייה (ח) (6)
12. בלשני שפה לאויבים (7)
14. יוצאת נגד החוצץ שבחלונה (6)
17. כיסוי ראש שבטלוויזיה (4)
19. הוחלף בגלל שהוא לא מתוק (ש) (4)
21. חוות – הרוב – יחיד – מרבה (3)
24. "ראו 22 מאוזן"

מאוזן

1. ספר, חלק מהאוכל (3)
4. מעריכים את שוויי העסקה שמפחיד (5)
7. ברון שיושבים עליו כדי לסגור את החנות (5)
9. ראו "3 מאונך"
10. לשער בין שני לחמישה הוא היה עגלון (6)
13. אמין אך משתנה בגלל חוסר דם (4)
15. משקם אחרת את הקווים המקבילים (4)
16. נהיו ישנים מסביב למרכז ואיבדו דרכם (7)
17. הכסף שקיבל כשחפרו (4)
18. בירה בונה עשירייה (4)
20. לא מבטיח שהכסף יכנס לשליח (3-3)
22. + "24 מאונך" סימן שהוא פונה (4)
23. עמיתי השתנו עם הזמנים (5)
25. הורסת והורסת בכלא (5)
26. עץ שנגמר לא מתוק (3) (ש)